

Petrol-İş, Petkim'in satışına ilişkin İhale Komisyonu kararına karşı dava açtı...

PETKİM'DE SATIŞ ISRARI

AKP Hükümeti'nin seçim öncesinde inatla gerçekleştirdiği PETKİM'in yönetim hakkını devredecek biçimde yüzde 51'lik kamu hissesinin satışına ilişkin ihale üzerindeki kuşklar devam ediyor. İhalenin çeşitli işlemlerine karşı dava açan Petrol-İş Sendikası, hukuka aykırılıkları yargı sürecine taşırken, ihalenin gerçekleştirilmesinin üzerinden geçen yaklaşık 3 aylık sürede yeni hükümetin kurulmasıyla Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun da değişmiş olması soru işaretlerini artırdı. İhalede en yüksek teklifi veren Rus-Kazak ortaklığının özellikle Ermeni diasporası ile ilişkisi ve kimlikleriyle ilgili yaşanan spekülasyonlara rağmen hükümet tarafından yapılan açıklamalar ihalenin onaylanacağına işaret ediyor.

Hazine'den sorumlu Devlet Bakanı Mehmet Şimşek ve Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, Özelleştirme İdaresi'nden 19 Eylül 2007 tarihinde brifing alırken, Özelleştirme İdaresi'nin Petkim ihalesi sonucunda en yüksek teklif veren 3 firmayla ilgili görüş almak üzere Rekabet Kurulu'na ihale sonucunu göndermesi bekleniyor. Rekabet Kurulu'nun onay vermesi durumunda, ihale kararı Özelleştirme Yüksek Kurulu (ÖYK) onayına sunulacak.

Ancak ÖYK'nın yenilenmiş olması da soru işaretleri yaratırken, hükümetin özelleştirmenin tamamlanması yönünde talimat verdiği ortaya çıktı. Genel seçimler sonrasında kurulan 60. Hükümet, ÖYK üyelerini şöyle belirledi:

"Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Nazım Erken, Hazine'den sorumlu Devlet Bakanı Mehmet Şimşek, Maliye Bakanı Kemal Unakıtan ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım."

Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, "Süre başladı. Hemen bitirin diye talimat verdim. Petkim'in asıl alıcısı Kazaklar. Verilmesini engelleyecek bir sorun yok" açıklamasını yaptı. MİT'in ve ÖİB'nin alıcı firma üzerinde çalışmalar yaptığı basına yansırken, bu çalışmaların so-

nuçları kamuoyu ile paylaşılmaksızın satış ısrarı dikkat çekiyor.

PETKİM'in, Özelleştirme İdaresi'ne ait yüzde 11'lik A grubu ve yüzde 33'lük B grubu hissesi ile Emekli Sandığı'na ait yüzde 7'lik B grubu hissesi olmak üzere toplam yüzde 51'lik kamu hissesinin satışına yönelik ihale 5 Temmuz 2007 tarihinde yapıldı. İhaleye, Carmel-Limak Ortak Girişim Grubu, Trans Central Asia Petrochemical Ortak Girişim Grubu, Zorlu Holding A.Ş., Hakan Chemicals Ortak Girişim Grubu, Çalık-IOCL Ortak Girişim Grubu, Naksan-Torunlar-Toray-Kiler Ortak Girişim Grubu, Fırat Plastik A.Ş. ve Socar ve Turcas-Injaz Ortak Girişim Grubu katıldı. Toplam 8 firmanın katıldığı ihalede, 2 milyar 50 milyon dolarla en yüksek teklifi Trans Central Asia Petrochemical Ortak Girişim Grubu verdi.

İhalenin yapıldığı otel önünde toplanan Türkiye Petrol, Kimya, Lastik İşçileri Sendikası (Petrol-İş) üyeleri, PETKİM'in özelleştirilmesini sloganlar, ıslıklar ve alkışlarla protesto etti. Yaklaşık

1000 kişilik grup ihale bitimine kadar otel çevresinde bekleyişini sürdürdü. PETKİM işçilerine destek verme amacıyla TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB Genel Sekreter Vekili Hakan Genç ve Haber-Sen Genel Başkanı Baki Çınar da eylemde yer aldılar.

"PETKİM'i satmayalım yenilerini kurulum" yazılı tişörtler giyen işçiler, "PETKİM'i satan vatan hainidir", "KİT'ler halkındır, halkın kalacak", "Yaşasın onurlu mücadelemiz", "Tayyip'i alana Unakıtan bedava", "Kahrolsun IMF uşakları", "Direne direne kazanacağız", "PETKİM satılamaz", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek" sloganlarını attılar.

İhale öncesinde açıklama yapan Petrol-İş Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Öztaşkın, seçim öncesi özelleştirilmesinde ısrar edilen PETKİM'in daha önce pazarlığının yapıldığını belirterek, "PETKİM'in senaryosu önceden kurulmuş. Hangi kapalı kapılar ardında, kimlere ne sözler verilerek bu satış gerçekleştiriliyor" diye konuştu.

"Gerçek Değeri 5-6 Milyar Dolar"

Türkiye'de petrokimya alanında üretim yapan tek kuruluşun PETKİM olduğunu anımsatan Öztaşkın, petrokimya ürünlerinde pazar açığı olduğunu ve iç talebi karşılamada yetersiz kaldığını ifade etti. Petrokimya ürünlerini ithal eden Türkiye için "ithalat cenneti" tanımlamasını yapan Öztaşkın, yeni petrokimya üretim tesislerinin kurulması gerekirken PETKİM'in özelleştirilmesinin yanlış olduğuna dikkat çekti. Petrokimya üretimi ihtiyacının her yıl yüzde 15 oranında arttığını aktaran Öztaşkın, 2014 yılında Türkiye'nin petrokimya üretimi ihtiyacının 15 milyon dolar olacağını belirterek "PETKİM'i satmak yerine yeni PETKİM'ler kurarak üretimi arttırmamız gerekiyor" diye konuştu.

PETKİM'in üzerinde bulunduğu arazi, barajı, sosyal tesisleri, enerji santrali ve üretim değeriyle birlikte bugünkü değerinin 5-6 milyar dolar olduğuna vurgu yapan Öztaşkın, "Bugün yeni bir PETKİM kurulmak istense en az 3 milyon dolara ihtiyaç var" diye konuştu.

İhaleye katılan 8 firmadan sadece 2 tanesinin petrokimya alanıyla ilgili olduğunu kaydeden Öztaşkın, "PETKİM üretim yapacak bilgi ve deneyime sahip olmayan firmalara satılıyor. Deneyimi olan sadece iki firma var. PETKİM'i satanların amacı üretim yapmak değildir. PETKİM'i ticaret merkezi haline getirmeye çalışıyorlar" diye konuştu.

"Ülkemize Sahip Çıkacağız"

Öztaşkın, ihalenin sonuçlanmasının ardından yaptığı açıklamada ise, ihaleyi alan şirket hakkında kimsenin bilgisi olmadığını dikkat çekerek, PETKİM'in gerçek değerinin 4 milyon dolar altına satıldığını söyledi. Öztaşkın, şöyle konuştu:

"Türkiye, bir sömürge ülkesi gibi sanayisinin itici gücü olan stratejik kuruluşunun kimlerin eline geçeceğini bilmeden süreci sadece seyretmektedir. Türkiye bu filmi daha önce görmüştü. Ülkemizin en büyük sanayi kuruluşu olan TÜPRAŞ'ın yüzde 65.76'lık kamu hissesi Ocak 2004'te yapılan ihaleyle Tatar şirketi Efremov-Kautschuk

GmbH'ye devredilmek istenmişti. Bugün olduğu gibi şirket hakkında gerek yetkililerin gerekse toplumun hiçbir bilgisi yoktu. Sendikamızın çabasıyla o şirketin kara para aklayan bir tabela şirketi olduğu ortaya çıkarıldı. Gösterdiğimiz kararlılık ve hukuk mücadelesi ile bu şaibeli ihale iptal edilmişti."

Rus ve Kazak ortaklığı olduğu iddia edilen Trans Central Asia Petrochemical Ortak Girişim Grubu'nun petrokimya alanında herhangi bir yatırım projesiyonuna sahip olmadığını belirten Öztaşkın, "Konsorsiyumun Türkiye temsilcisinin yaptığı ilk ve tek açıklamada, yalnızca PETKİM'in limanını geliştireceklerini ifade etmesi yatırımdan ne anladıklarını göstermektedir" eleştirisini ortaya koydu.

Öztaşkın, "Bugün Türkiye'nin nasıl sahipsiz bırakıldığını 70 milyon izledi. Türkiye, basına kartvizit bile veremeyen, kim olduğu ve PETKİM'de ne yapacağı bilinmeyen bir konsorsiyum ile karşı karşıyadır. Biz bu ülkenin geleceği için her zaman mücadele edeceğiz. Ülkemize nasıl sahip çıkılması gerektiğini göstereceğiz" diye konuştu.

İhale Komisyonu Kararına Dava

Petrol İş, PETKİM'in yüzde 51'lik kamu hissesinin blok olarak satılmasına ilişkin ÖYK kararı ile hazırlanan ihale ilanı ve şartnamesine karşı iki dava açmıştı. Petrol-İş 5 Temmuz tarihinde yapılan, Petkim'deki yüzde 51 oranındaki kamu hisselerinin özelleştirilmesine dair İhale Komisyonu kararının iptali ve dava sonuçlanıncaya kadar yürütmenin durdurulması istemiyle de 6 Temmuz 2007 tarihinde Danıştay'a başvurdu.

Dava dilekçesinde, ihaleyi kazanan ortak girişim grubunun ihale sonrasında kendini tanıtmaktan kaçınmasının kamuoyunda soru işaretlerine neden olduğu anımsatılırken, seçim sürecinde özelleştirme iptal edilip etelenirken, PETKİM'deki çoğunluk payının alele acele satışının soru işaretlerini çoğalttığı vurgulandı.

Dilekçede şöyle denildi:

"PETKİM 2006 yılında 5 milyon dolar vergi ödemesi yapmış, 5 yılda ülke ekonomisine toplam 1.4 milyar YTL katkı sağlamıştır. Bu kuruluş YTL katkısı sağlamıştır. Bu kuruluş 2001 ile 2005 yılları arasında toplam 4 milyar dolar döviz tasarrufu sağlamış bulunmaktadır. Kamu giderine yol açmayan ve halihazırda verimlilik esası üzerinden faaliyette bulunan PETKİM'de mevcut kamu payının blok satış yoluyla özelleştirilmesi, kamu mülkiyetinin özel mülkiyete dönüştürülmesi işleminde Anayasa ve 4046 sayılı Yasa'ya uyarlık bulunmamaktadır."

Dilekçede, PETKİM'deki yüzde 34.5 kamu hissesinin "münhasır bir ÖYK kararı" olmaksızın Özelleştirme İdaresi Başkanlığı karar ve işlemleriyle 15 Nisan 2005'te halka arz edildiği anımsatılarak, şöyle devam edildi:

"İdare hukukunda, zincirleme işlem teorisi gereği, bir işlemin dayanağı, sebebi olan idari işlemin hukuka aykırı olması durumunda, takip eden işlemlerin de yasal dayanaktan yoksun hale geldiği kabul edilmektedir. PETKİM'de dava konusu İhale Komisyonu kararı da, 2005 yılında yapılan hukuka aykırı arz işlemine ve 2007/13 sayılı ÖYK kararına dayanılarak alınmış, amlan işlemlerin devamı niteliğinde bir karar olduğundan hukuka aykırıdır."

Özelleştirmenin sebep, amaç ve sonuçları gözetilerek PETKİM özelleştirilmesine ilişkin özel şart ve yeterlilik kriterlerinin de belirlenmemiş olduğuna dikkat çekildi. Tüm bu hususlar doğrultusunda açılan dava ile İhale Komisyonu Kararının iptali ve olası bir yargı kararını uygulanamaz hale getirerek, hukuk devletine ciddi bir gölge düşürecek böylesi bir durumun oluşmaması için yürütmenin durdurulması talep edildi. ■